

עומקם של דברים

חוק הגיוס, הסיכון והסיכוי.

הבהרת דברים - בענין חוק הגיוס העומד כעת על הפרק¹

הציבור החרדי סבור שבצע"ה חוק הגיוס המוצע כעת יהיה סו"ס פתרון למצב הקיים, החוק ימנע את החשש ממעצרים של בני ישיבות, יחזיר את התקציבים לישיבות ולכוללים, יאפשר יציאה לחו"ל, הנחה במעונות, ובעצם יסדיר את מעמדם של בני הישיבות.

אך למעשה, הצגת חוק הגיוס כפיתרון הוא דבר לא מדויק כ"כ, ובהבט הכללי באם החוק יאושר אנו עלולים למצא את עצמינו בסיטואציה מאד מורכבת ומסובכת הן מבחינה חוקתית והן מבחינה חברתית וכמו שיתבאר לפנינו בע"ה.

מאחר ופרטי החוק אינם מפורסמים דיים לציבור, חשוב להציג את עיקרי החוק והמשמעות שלהם הן מבחינה רוחנית והן מבחינה גשמית תוך התייחסות לתוצאות המעשיות של החוק, חשוב לציין, שמאחורי הקצור התמקדנו בעיקרי הנקודות, אך ישנן נקודות נוספות שלא באו לידי ביטוי במאמר זה.

קודם כל נפרוט בקצרה את יעדי החוק מבחינה מספרית, כמה בחורים צריכים להתגייס לפי החוק כל שנה:

החוק קובע יעדים של גיוס אלפי חרדים לשנה, כאשר בשנת 2025 שהיא שנה חלקית מדובר על 4,800, בשנת 2026 - 5,760 בחורים, בשנת 2027 סך של 6,840 בחורים, ובשנת 2028 סך של 7,920 בחורים. כאשר בשנה החמישית (2029) היעד הוא 50 אחוז מכל השנתון.

חשוב להבהיר שמעולם לא התקרבו ליעדי גיוס אלו גם ביחס ליעד של השנה הראשונה, כלומר אחד מן השניים, או שמדובר על יעדים שאינם ברי השגה כבר מהשנה הראשונה מה שיגרור סנקציות גדולות בהרבה מהמצב הקיים כעת על כל עולם הישיבות. או שמצפים להפיכה של ממש בציבור החרדי וביחס שלו לגיוס לצבא, אבל חובה עלינו להבהיר כמה נקודות, עוד לפני הנידון על אפשרות הציבור החרדי למימוש העמידה ביעדים הגבוהים הללו.

א. האם החוק ומילוי היעדים ימנע את הסנקציות הקיומות?

התשובה היא שכמעט ולא, אמנם התקציבים על הבחורים אשר יהיו זכאים לדיחוי אחרי התייצבותם בלשכות² מעתה יחזרו, וכן המעצרים ירדו מעל כתפי המתייצבים עם טופס אישור לימודים מהישיבה, וכמו שיתבאר לקמן, על פי

¹ המאמר נערך בליווי משפטים ועו"ד בכירים אשר ידם רב להם בלימוד חוקי המדינה.

² בסיוטת החוק בעמ' 83 נכתב כך: החזרת תקציב התמיכה בישיבות על אף האמור בסעיף 62 טו לחוק העיקרי כנוסחו בסעיף 1 לחוק זה, עד לבחינת העמידה ברף הגיוס המינימלי השנתי החלקי כמשמעותו בסעיף 62 (ג) א) 1 לחוק העיקרי כנוסחו סעיף 1 לחוק זה, ניתן יהיה לתת תמיכה כהגדרתה בסעיף 62 טו האמור לישיבה בעבור לימודי תלמיד ישיבה שקיבל צו דחיית שירות.

החוק המוצע קצת כל בני הישיבות עד גיל 23 גם אלו אשר יקבלו הדיחוי, נתונים לסנקציות הקבועות בחוק, ולפיכך גם אם החוק יתקבל אין לשום בחור אפשרות לצאת מהארץ, להוציא רישיון או להנות מנקודות הנחה במס הכנסה³.

ב. האם כל בחור או אברך יוכל במסגרת החוק החדש להסדיר את מעמדו?

התשובה היא לא. בחור או אברך שעבד בעבודה מזדמנת וקיבל תלוש כל שהוא או שישנה הוכחה לרשויות הצבא שהוא לא היה בישיבה 45 שעות שבועיות או בכולל 40 שעות שבועיות במהלך השנה וחצי האחרונות, אינו יכול להסדיר ע"פ החוק החדש את מעמדו וישאר בגדר עריק⁴, ומדובר באלפי אברכים ובחורים אשר רשום על שמם תלוש כזה או אחר.

ג. מיהו בן ישיבה וכיצד תתנהל מערכת הבקרה והאכיפה?

הישיבות הקדושות תהינה נתונות לפיקוח קפדני כדי לוודא שכלל הבחורים הרשומים בה לומדים במשך תשע שעות יומיות! פיקוח שלא יפחות מאחת לשלושה חודשים⁵.

בחורים שיעדרו מהביקורת מכל סיבה שהיא, יגרמו לאחר שתי היעדרויות עונשים כספיים כבדים של עשרות אלפי ₪⁶ על ראשי הישיבה, וסנקציות⁷ שיוטלו על כלל הישיבה בשלילת זכותה להיחשב כישיבה המוכרת ע"י משרד הבטחון.

כמו"כ צורת הבקרה לא תהיה כמו המצוי היום בביקורת דתות וכיו"ב, אלא

³ וז"ל החוק בסעיף 62טז 1: על תלמיד ישיבה וכו' יחולו על אף האמור בכל דין, כל עוד לא התייצב לשירות סדיר או קיבל פטור כאמור, הוראות אלה: לא יינתן לו רישיון נהיגה עד שימלאו לו 32 שנים וכו' הוא לא יהיה רשאי לצאת מישראל עד שימלאו לו 32 שנים, הוא לא יהיה זכאי לנקודות זיכוי לפי פרק שלישי בחלק ג' לפקודת מס הכנסה.

⁴ וז"ל החוק (טיטסה עמ' 83) בתקופה שמיום 4202.4.1 ועד תחילתו של חוק זה, התקיימו במיועד לשירות ביטחון התנאים שבסעיף 62 ה) 1 (,) 2 (ו-) 5 (כנוסחם בסעיף 1 לחוק זה והוא הצהיר עליהן בכתב לפי הוראות סעיף 62 ה) 5 (כנוסחו בסעיף 2 חוק זה, הוא לא יעמוד לדין לפי סעיף 64 לחוק העיקרי בשל אי מילוי חובת ההתייצבות בתקופה האמורה.

⁵ וז"ל החוק: על מפקח שהוסמך לפי סעיף 94 א לבצע ביקורת, כאמור בסעיף 94 ב, בכל אחת מהישיבות המנויות ברשימה שגיבש שר הביטחון לפי הוראות פרק ג' 1 אחת לשלושה חודשים.

⁶ נוסח החוק בסעיף 1562: בנוסף לאמור בכל דין, יהיה למנהל הכללי של משרד הביטחון (בסימן זה - המנהל הכללי) יסוד סביר להניח, לפי נתונים שיש בידיו, כי לגבי שיעור של לפחות חמישה אחוזים מקרב תלמידי ישיבה לא התקיים התנאי שהוצהר תצהיר שניתן לפי הוראות סעיף 62 ה) 5 (,) רשאי הוא להטיל על בעל תפקיד בישיבה עיצום כספי, בסכום שלא יעלה על עשרים אלף שקלים.

⁷ ראה המפקח כי בישיבה מסוימת קיימת אי-נוכחות חוזרת של חמישה 02% אחוזים או יותר מתלמידיה קיבלו צו דחיית שירות, ייתן התראה לראש הישיבה בעניין; ראה המפקח כי באותה ישיבה ממשיכה אי-נוכחות של 01%02 או יותר מתלמידיה שקיבלו צו דחיית שירות, תוסר הישיבה מרשימת הישיבות ותינתן לתלמידיה הזדמנות להירשם בישיבה אחרת.

בצורה של פיקוח, המפקחים יוכלו להיכנס לחפש בחורים ספציפיים, מה שיתן לצבא כלים לערוך מצוד ממוקד לבחורים מרקע חלש, או כאלו שלא הופיעו בביקורת האחרונה וכדו'.

כמו"כ הצבא נאסר על ראשי הישיבה או אי מי מטעמה למנוע מבחורים להיחשף בכל צורה שהיא לתכנים של הצבא בעד הגיוס [מה שהיה בעבר בממ"ח ובוטל בעקבות דרישות ראשי הישיבות] ישיבה שלא תעמוד בכלל זה יופקע כוח עמותת הישיבה מלהנפיק קבלות של פטור מס [מה שנקרא סעיף 46]⁸.

ה. מי יהיו הראשונים שיסתבכו?

מובן כי חיצו הבקרה יופנו כלפי ישיבות לבחורים מתמודדים, שם, הרחק מהתודעה הציבורית יוכלו לעשות שמות ככל העולה על רוחם, מה ששם גם הנפילה מול דרישות דרקוניות אלו מצויה יותר. התנהלות זו של נטפלות לחלשים כבר הוכחה לעין כל בעקבות המעצרים אותם ביצעה המטרה הצבאית דווקא מול בחורים מתחזקים, מהפריפריה, והשכבות החלשות⁹.

ובלאו הכי, בחורים מסגנון חלש בכלל לא יחשבו על כיוון של כניסה למערכת אכיפה קשוחה ובררנית שכזו ומראש יוותרו ח"ו על המאבק וינטשו את הזירה ח"ו... מה שבהעדר חוק סו"ס התלכדות הציבור כולו מאחדת ומגבשת ומחזקת את הכלל כולו וכמו שיורחב להלן.

כמו"כ יש לשים לב, שמלבד כל אותם אלפי בחורים ואברכים שהיה על שמם תלוש בשנה וחצי האחרונות אשר כעת לא יזכו לדיחוי.

ומלבד זאת ישנם מאות אברכים אשר משמשים כמלמדים בתלמודי תורה, או מלווי הסעות, סופרי סת"ם בתלוש וכיו"ב אשר החוק החדש יסבך אותם ויפקיע מהם את מעמד בן ישיבה, על אף שלומדים את סך השעות הנדרש בחוק¹⁰.

ו. מי אחראי על הענקת הדיחוי לבני הישיבות?

החוק אמנם קובע יעדים. היעדים עולים משנה לשנה עד שכעבור חמש שנים חמישים אחוזים מהצבור החרדי אמורים להתגייס. בכל זאת, אחוזים אלו נתונים

⁸ טיוטה עמ' 61: 2) הישיבה מונעת מתלמידיה גישה למידע על גיוס לשירות סדיר. - לשם תפיסת הרעיון, הצבא במסגרת חוק זה יכול להביא לתוך הישיבה חומרי שכנוע או הפעלת קווי תוכן המשכנעים להתגייס למסלולים השונים, ויהיה על הישיבה איסור בחוק להוציא את החומר מהישיבה, או לנתק את הטלפונים הציבוריים מן קווי התוכן הללו.

⁹ וזו המציאות בשטח שלא בוצעו כלל מעצרים בערים חרדיות, אלא רק בישובים כמו קרית אתא, תל ציון, באר שבע, חולון, בישוב אדם, תל אביב וכיו"ב, מקומות בהם היו בטוחים הן בכך שהבחורים הם חלשים וישברו בקלות, והן בחוסר הזדהות ציבורית עימם, ומחאות אקטביות בעת המעצר.

¹⁰ כמבוא' בטיטות החוק עמ' 3 כתנאי לקבל הדיחוי: הוא אינו עוסק בכל עיסוק נוסף על לימודיו בישיבה.

להכרעתו של שר הביטחון בכפוף לאישור בג"ץ והיועמ"ש, החוק קובע שתהיה לשר הביטחון סמכות מלאה לגייס כאוות נפשו, וזאת אחרי שכלל המתייצבים כולל אלו המתייצבים לדיחוי צריכים לעבור את כל שרשרת החיול כולל בדיקות רפואיות¹¹, והרי הם מוכנים לגיוס בפועל, אלא שיקבלו דיחוי ע"י שר הביטחון, מה שאומר שבקלות ממש הם נלקחים הישר אל הבסיס הצבאי ח"ו, ובל נשכח כי בדיון האחרון בוועדת חו"ב וכן בוועדה בבג"ץ האחרון נאמר ע"י נציגי הצבא שישנו מחסור של 12,000 חיילים מה שגורם להבין בקלות כמה הדיחוי ע"י השר יהיה חקף למעשה.

הפראג

מה יהיו השלכות החוק על מצבו של עולם התורה?

1. בחורים בתקופת משבר או קושי זמני לא יוכלו ללמוד בישיבות הקדושות. ראשי הישיבה יחששו ממצבים של היעדרות שתגרור את הישיבה כולה לקנסות ועונשים, ובחורים רבים ימצאו את עצמם בבית, ללא מסגרת כאשר מנהלי הישיבות לא יוכלו להיענות לתחנוני ההורים הכאובים או הבחור המבקש לחסות בצל הישיבה למרות הקשיים.
2. בחורים חלשים או כאלו התלויים בטיסות מפעם לפעם מסיבות שונות יימנעו מלהירשם לישיבות. כדי שלא יוטלו עליהם הסנקציות המוטלות כאמור על כלל בני הישיבות, וממילא יכולים ליפול הרבה יותר מהר, משא"כ במצב שכולם מלוכדים כאחד, מה שגם אין שום פתרון בחוק לבעיית היציאה מהארץ וכמו שנתבאר לעיל.
3. אלפי בחורים שמסיבות שונות מחזיקים כעת על שמם תלוש שכר ולו הקטן ביותר ימצאו את עצמם מסובכים מהרגע הראשון בו יחקק החוק ללא שום לגיטימציה ציבורית או אפשרות להיחלץ מהמצב.
4. כלל בני הישיבות יהיו מוגדרים בחוק כאוכלוסייה סוג ד', נעדרי זכויות בסיסיות כמו רישיון, יציאה לחו"ל או נקודות במס הכנסה. מניעת זכות בסיסית ולגיטימית משפיע על מעמדו וכבודו של נזר הבריאה הן בעיני עצמו והן בעיני הצבור הכללי.
5. היעדים הקבועים בחוק יחייבו את הצבא לממש בפועל את הגיוס כאשר האוירה הציבורית תתמוך במהלך זה לאחר שהחוק אושר על ידם ובהסכמתם. וידי העסקנים השונים תהינה קשורות ללא שום פיתרון.

¹¹ סעיף 3ה62 כתנאי לקבלת הדיחוי: הוא קיים את חובותיו לפי חוק זה, ובכלל זה התייצב לרישום, ולבדיקה רפואית. כמו"כ בעמוד 92 מטיטת החוק עולה שכל בחור ישיבה המקבל דיחוי יש לו גם שיבוץ ליחידה וז"ל שם: 3 (קבלת ואימות נתונים מצה"ל בדבר מספר המיועדים לגיוס שהם תלמידי ישיבה, מספר תלמידי הישיבה שבידם צו דחיית שירות ושיבוציהם.

6. ניתן לקבוע כמעט בוודאות שהעמידה ביעדים לא תתממש, ועל הצד שתתממש הלוא הא גופא הוא אסון ואבדון, מאחר ומדובר במספרים דמיוניים. אי עמידה ביעדים תייצר טרגדיה כלכלית עצומה, פי כמה מהמצב הנוכחי. אי עמידה ביעדים תגרור על פי החוק:

א. ביטול תקציבי הישיבות.

ב. שלילת הנחת תלמיד ישיבה בביטוח לאומי, שלילת הזכות להנחה בדיוור מוזל, שלילת ההנחה במעונות יום, שלילת הזכות להנחת גיל בתעריפי התחבורה הציבורית.

ג. באי-עמידה של שתי שנים תחול החמרה נוספת על ידי שלילת הזכות לרכוש דירת מגורים מהמדינה המיועדת לזכאים לדיוור מטעם המדינה. באי-עמידה של שלוש שנים תחול החמרה נוספת על ידי שלילת פטור והנחת מס שבח, והנחת מס רכישה גם על דירה ראשונה!¹²

כל זאת בנוסף לכל הסנקציות הקיימות כבר.

אז מה הועלנו בהעברת החוק מלבד נזק עצמי לאין ערוך?!

האם אין אפשרות לעבוד כביכול על הצבא ולסחוב עוד את העגלה?

אחרי כל מה שנתבאר לעיל התשובה היא ברורה, הן מבחינה רוחנית והן מבחינה גשמית. א. אין כאן שום סחיבה או זריית חול בעיני החילונים אחרי שאנחנו מידית מקבלים סנקציות דרקוניות על כלל עולם התורה, והסיכוי לעמידה ביעדים הוא אפסי מה שתוך כמה חודשים יתבטלו שוב התקציבים מעולם התורה.

ב. גם בהיבט הרוחני אין כאן שום סחיבת זמן, דהלוא כמעט לא ימצא שום ראש ישיבה אשר יחתום על מעמד בן ישיבה לבחור שלא עומד בקריטריונים הדרקוניים או לאחד כזה אשר יש חשש שיגרור את הישיבה לקנסות וביטול מעמד הישיבה כישיבה הראויה ליתן דיחויים בחוק, וכמו שהתבאר לעיל, וממילא מדובר באלפי בחורים שמלבד הסנקציות הקיימות על כלל עולם הישיבות עוד יעמדו תחת לחץ מעצרים, וכמו"כ תחת הטרדות של גייסים ושתדלני גיוס אשר יומנו ע"י הצבא כמבואר בחוק, ואנו עלולים למצא את עצמינו מול שוקת שבורה ולא מול עגלה נסחבת, חלילה.¹³

¹² הוי אומר מס של 8% על רכישת הדירה, לדוגמא: דירה שעלותה מליון שלוש מאות אלף ₪ יהיה עליה מס רכישה בסך : מאה וארבע אלף ₪.

מצב עולם התורה ללא חוק הגיוס

מה קורה במצב הנוכחי ללא חוק גיוס?

במצב הנוכחי, כאשר אין חוק גיוס עולם התורה מהווה מקום מוגן עבור כל בחור חרדי. הסבל המשותף לכלל הסגנונות והרמות נותן כל לכל יחיד ויחיד ומעניק תחושת שייכות וגבהות הלב גם לבחור חלש ומתחזק. כולם מרגישים מקושרים לערך מרומם ונעלה וזוכים לאהדה והערצה על עצם היותם תלמידי ישיבה, בכל רמה שהיא, וכן פחות קיימים בשוק גייסים ופעילי שטח מטעם הצבא.

ללא חוק גיוס יש אפשרות לכל אחד להוציא רישיון נהיגה, נקודות במס, דיור מוזל ועוד, האוירה הציבורית היא אוירה של התנגדות לצבא ולשלטון והשיר "בשלטון הכופרים", מוכר ביתר שאת לכל ילד חרדי, מדגיש את הבידול ביננו לבינם ומחדד את הרגש היהודי האוטנטי¹.

ואמנם אכן צו מעצר מרחף על ראשי הבחורים היקרים, ודבר זה בהחלט מעיק, אמנם על ראשי הבחורים והאמהות שעליהם הוא בעיקר מעיק כעת הלוא הם בחורי הפריפריה והשכבות החלשות, עליהם איום המאסר יעיק פי כמה וכמה ע"י החוק, שהרי במצב של הסדר חוקי של כלל בני הישיבות הם ימצאו את עצמם מתמודדים לבדם במערכה! בלא שום גב ציבורי רחב, כי הציבור החרדי בגדול כביכול כבר מסודר... ואם במצב שכלל הציבור היה במאבק מלוכד הם הרגישו אבודים, אז כשהם יהיו לבדם במערכה על אחת כמה וכמה. העולה מן הדברים: למי שיש כעת בעיה ממשית - אין פתרון עבורו, ורק ננציח את המצב הקיים בהסכמה.

אותם בחורים והוריהם, אשר הם שומרים תורה ומצוות ורבים מהם קובעים עיתים לתורה, וחלקם נשמות טהורות וקודשות אשר עליהם הוזילו רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א דמעות כמים וטורח עצום להצילם מישובים וקיבוצים שונים, ע"י החינוך העצמאי, קרן ההסעות, ערכים, לב לאחים, וכי ניתן לכל המפעלות האדירים הללו לרדת לטמיון ח"ו?! אם הוא מתקשה ולא יכול לשבת במסגרת הדוקה כ"כ וביקורתית אחת דתו ללכת למקום שכל גדולי ישראל אומרים בפה מלא "שכל היהדות יכולה להתחסל שם ביום אחד"?!.

וכמו"כ ישנו פתרון מיוחד ומוכח עובדתית - קו "לא תעמוד" - שע"י ארגון עזרם ומגינם, אשר נותן התרעה בעת נסיון מעצר, דבר אשר הוכח למעלה מכל דמיון, שכל פעם שפנו אל המוקד המעצר נמנעו! ע"י אברכים ובחורים יקרים שבאו למקום לתמוך בבחור, ומיד אשר החלו להגיע למקום המשטרה הצבאית נמלטה מן המקום ללא כל מאבק.

¹ עוד נקודה פשוטה לכאורה, כל השנתונים הבאים מגיל 61 ומטה שלא רשומים ע"י אגף כח אדם בצה"ל כבני ישיבות לא יחולו עליהם שום סנקציות, מלבד איסור יציאה מהארץ כמו כל עשרות אלפי השמאלנים בשתמטים מתל אביב, אולם אם הישיבות יגישו בעקבות החוק את דו"ח התלמידים הרי שעל כולם יחולו הסנקציות האמורות, וחבל.

את מי יוכל החוק להציל?

באו חשבון, הלוא הבחורים החזקים בני הישיבות הגדולות והמפורסמות ילמדו היטב גם בלעדי החוק², הבחורים החלשים יהיו הראשונים שיפלו ע"י החוק הן בעקבות היעדים והן בעקבות הסעיפים השונים שיקשו עליהם את הקיום בעולם הישיבות הן מצד הנהלת הישיבה והן מצד הסנקציות האישיות.

את מי יוכל החוק להפיל?

החוק, לגודל הכאב עלול להפיל בחורים רבים מאחר והאווירה הציבורית תייצר סוג של פיוס מול השלטונות והצבא, לא יהיה באמת מי שיסייע לנופלים מאחר ובדיוק לשם כך חוקקו את החוק. כל בחור שנופל, ממלא עוד משבצת בטבלת היעדים שהם עצמם יזמו! גם הציבור יהנהג בדממה מול כל מעצר של בחור חלש וישמח בסתר ליבו שהנהג, עוד קצת והיעדים מאחורינו..

בכל זאת, כיצד אפשר להמשיך את המצב הקיים?

עם רצון טוב ניתן לייצר פתרונות ואמצעים לעידוד וחיזוק כלל בני הישיבות בכלל והעצורים בפרט, כגון, כנסי חיזוק ענקיים בהם יכנסו את כלל בני הישיבות ע"י האיחוד וכיו"ב ויעמידו על נס את האסירים, מענקים לעצורים, תהודה ציבורית רחבה, כמו שירי המערכה בצפירה של שבת וכיו"ב, דבר אשר יגרום להד ציבורי ותחושת אחדות והתלכדות לכלל שכבות הציבור, וכמו"כ פעולות ישירות אלו יכולות בע"ה לגרום להפסקת המעצרים - אשר יחזרו כבומרנג אל פניהם של השלטון, אשר מנסה לגרום ללחץ ציבורי תוך השתקת הנושא וחווית תחושת פחד אישית לכל אחד, וע"י פעולות כאלו ואחרות הרי הוא ימצא את עצמו רחוק מהיעד אליו הוא שואף להגיע - שקט תעשייתי - וממילא יפסקו בע"ה המעצרים והחוק יהיה אות מתה בספר החוקה בע"ה³.

² וכמו שנתבאר שעד עתה לא התבצעו מעצרים לבני ישיבות מפורסמות או בערים החרדיות, המעצר היחיד שבוצע בישיבות המיינסטרים החרדי היה של בחור מבני ע"מ משיבת עטרת שלמה המתגורר בעיר מעורבת, וגם על מעצר זה מאד מסתבר שהם מתחרטים עד מאד, בעקבות הפרופגנדה שעשה ראש הישיבה הגרש"ב סורוצקין שליט"א.

³ רק נציין כאן מתוך דו"ח של וועדת טל שנכתב ע"י צבי טל [הוגה ומייסד חוק טל משנת תשנ"ט] בענין הבעיות הקימות ואפשרות פתרונם וז"ל, ב. שלא ניתן להגיע לפתרון כפוי המחזיב נשיאה מיידית בעול הביטחון על אוכלוסיה שלמה (ראו כשלונו החרוץ של חוק שירות לאומי, התשי"ג - 3591, אשר נותר אות מתה עקב התנגדות העולם החרדי והדתי לשירות לאומי כפוי לבנות). ג. שגם לדעת ראשי הצבא אין כל תועלת בשירות כפוי על אוכלוסיה שלמה, קרוב לוודאי שחלק ניכר ממתגייסים אלה ישוחרר כעבור זמן קצר עקב אי התאמה, לאור חינוכם ויחסם לשירות. ד. שהבעיה בעיקרה היא חברתית תרבותית ולא בטחונית, אשר ככל בעיה חברתית כרונית ועמוקה, אין פתרונה על דרך של חקיקה, אלא בתהליך חברתי ארוך טווח. כמו"כ השר יואב גלנט אמר אחרי ביקורו בעולם הישיבות ב5102 בזה"ל: אני מבין את העניין של גיוס בני הישיבות ואני בדעה שאסור לנו ללכת בתהליך כפייתי בשום פנים ואופן, צריך להגיע להבנה ולהסדרה של הנושא הזה אני רק חושב שצריך לעשות את זה בצורה שהיא מקובלת על כל הצדדים

וגם אם נלך על מהלך של הרע במיעוטו, אין לך רע במיעוטו כמו אי חקיקת החוק, שהרי כמו שהתבאר חקיקת החוק רק תגדיל את רוע הגזירה, וחקיקת החוק הרי זו טעות אופטית ואסטרטגית גדולה, אחרי ששום תשועה לא רוחנית ולא גשמית בצורה ממשית תבא לעולם התורה מכך.

המסרים הנוספים הטמונים בחוק

1. גיוס אינו דבר מופקע, הציבור החרדי בגדול לא הביע התנגדות.
2. לא כולם חייבים ללמוד תורה. התורה שייכת לבעלי כישרונות ויכולת התמדה גדולה בלבד.
3. לימוד תורה אינו חוקי ואינו לגיטימי, כל מי שלומד ייענש על פי חוק עונשים חמורים שאינם מוכרים גם לא למגזר הערבי, ואפילו לא לעבריינים כבדים.
4. הגברת התאבון של הבג"ץ ורשויות הצבא להגדלת היעדים עד לחיסול הסופי ח"ו.

בוודאי על הציבור החרדי, כמו"כ השר יעלון בראיון לכיכר השבת ב'י אלול תשע"ה אמר כך: היו רגעים קשים שהפוליטיקה ניסתה להוביל למהלכים של כפייה על המגזר לא רציתי שזה ייעשה מתוך חוק שעוקר תלמידי ישיבה מספסל הלימודים ומביא אותם לשירות הצבאי. ראיתי בזה סכנה גדולה. וכמו"כ אמרה השרה איילת שקד שהייתה ממונה על וועדה לגיוס חרדים ב"א תמוז תשע"ז בראיון לקול ברמה: "לא האמנתי שחובת הגיוס על החרדים תביא לגיוסם. כמו"כ בדין בוועדת חו"ב ב' באייר תשפ"ה אמר שי טייב בזה"ל: מתוך 000,41 בפעימה השלישית והאחרונה - יצאו עד כה 009,8 צווי התייצבות, ומתוכם פחות מ-03 איש התייצבו בפועל, המאמץ בצד שלי הוא ליעדין לא אפקטיבי מספיק דווקא הרתימה מניבה תוצאות טובות יותר - מתוך כל ה-91 אפקטיביים שהוצאנו, התגייסו 913, ז"א שהפעולה של הצווים נתנה רק חלק קטן ממספר המתגייסים, עיקר הגיוס בא מהעולם של הרתימה (פיתויים), עכ"ד.

כמו"כ אמר זאב אלקין בראיון לאבי מימרן בקול חי אייר תשפ"ה: צריך שינוי, אבל הוא חייב לבוא בהסכמה.

וכן כתב ינון מגל באדר תשפ"ה: עד ממשלת השינוי היתה מגמה שהלכה והתרחבה בציבור החרדי של התגייסות לצה"ל בהסכמה שבשתיקה ללא רעש וצילצולים. ברגע שזה מגיע לכפיה אף חרדי לא יתגייס כולל אלו שלא לומדים ולא יעזרו שום סנקציות וגיוס בכח. ראוי לכל הנושאים ונותנים בסוגיה זו להמעיט בהצהרות ולהגיע להדברות בהסכמה מליאה עם מנהיגי הציבור החרדי ויפה שעה אחת קודם כמו"כ השר בצלאל סמוטריץ אמר "בכל לבבך" על חוק הגיוס בחודש תמוז תשפ"ה: אם היינו מחוקקים חוק בהסכמה לפני שנה, כבר היינו מגייסים 000,5 חיילים חרדים ומורידים את הנטל מאלפי משרתי מילואים.

כמו"כ אחרי שהתקשורת רעשה על כך שבחתונת בנו של הגרש"ב סורוצקין שליט"א הושר השיר ובלשכותיהם אין אנו מתייצבים כתב משה גלסנר [שדרן בכיר] כך: במבחן התוצאה בגיוס, אחרי ששנים דרשו תשלוח צווים לכולם, ההישג ללא ספק מרשים: 77.1% גיוס. מתי תתחילו לקלוט שהכיוון הנכחי מספק ירידה בגיוס, והפרכת ציבור גדול לאנטי ישראלי. אל תהיו צודקים, תהיו חכמים, חבל שתקלטו את זה כשכל החרדים יהיו נטורי קרתא. - תביאו חוק גיוס ריאלי בהסכמה בלעדיתם אין שום סיכוי.

שר הבטחון כ"ץ אמר במליאת הכנסת לפני שנה (10/22) "הסיכוי האמיתי ליצור מפנה ומהפכה בעניין הגיוס זה בהסכמה ובהידברות".

מה יקרה בסוף?

בסוף, החוק בע"ה לא יעבור כי החכ"ם מהליכוד מסרבים לחתום וגם אם יחתמו, הבג"ץ כנראה יפסול אותו אבל הרושם הנורא והמסר המחלחל מההסכמה החרדית לחוק ולמסרים האיומים הטמונים בו, לא במהרה יפוג, והסנקציות על לומדי התורה יכאבו לנו בכל עוז, וכל מו"מ על חוק אפשרי יתחיל בנקודת התחלה מהתחתית של החוק הזה, אשר כבר הוסכם!.

אז מה באמת הסיפור?

אם באמת לא יהיה אישור בבג"ץ לחוק אז בשביל מה הצבא והוועדות עובדים עבורו כ"כ קשה?

התשובה היא, יש כן מי שמאמין שהחוק יעבור, אבל גם מי שלא, הוא מאמין בדבר אחד, שחשוב לכל החילונים לא פחות מהעברת החוק: שינוי התודעה הציבורית, וכמו שנכתב להדיא בוועדות הכנסת, מטרת החוק מלבד הגיוס המספרי של החוק - שינוי התפיסה החרדית, לאפשר גיוס חרדים יותר ויותר, דבר אשר יגרום בשנים הבאות אפשרות להעביר חוק יותר גורף ח"ו.

הרי בשביל חוק המגייס מי שלא לומד כביכול אי"צ חוק חדש מספיק לשלוח כמה פקחים לישיבות לראות מי נמצא בישיבה, ומי שלא לגייסו, בדיוק כמו שמשרד הדתות עורך ביקורות בישיבות או אולי משהו קצת יותר הדוק, אלא כל מטרתם היא לפתור את בעיית הגידול העצום ב"ה של הציבור החרדי כאן במדינה, כמו שאמרו ראשי המדינה בשנת תשנ"ט ומשם החלו להצר את צעדי עולם התורה בחוקים שונים, וכמו שאמר שר הבטחון במליאת הכנסת לפני כמה חודשים [דבריו המלאים הובאו בהערה 11].

ועוד נקודה ביחס למה שמבטיחים שיקימו פלוגות חרדיות וכו', הרי אלו דברי הבל, א. הרי התבאר שכל מטרתם היא לפתור את הגידול של הציבור החרדי, ב. הצבא הפר אמונים אין ספור פעמים בכל המסלולים שהקים, ואין שום אפשרות לקיים אורח חיים חרדי בצבא, ולא להשאר עם ההשקפות ואורח החיים החרדי⁴.

⁴ בועדה מיוחדת בכנסת בענין גיוס חרדים (42.7.52) העיד סרן י. זיסקינד בוגר הנח"ל ואחראי מטעם אכ"א על תנאי הדת במסלולים שונים: "אחרי שראיתי מה קורה בפנים, איך שהכל רקוב, אני לא שלח את הבן שלי למסלולים החרדיים בצבא, כי אני יודע שהוא לא יצא כמו שהוא נכנס. כמו"כ אמר י. פרידמן שדרן ברדיו קול חי - תמוז תשפ"ד: "כמי ששירת בצבא אני אומר אין אופציה להיות חרדי ולהיות בצבא, זה מקום להתדרדר לגמרי" וכך גם העיד בוועת חוץ ובטחון בכנסת (ג' אב תשפ"ד) חייל בוגר ישיבה: "אף אחד לא מתחשב בצרכים הדתיים הבסיסיים שלנו, ההרגשה היא שאג'דה חיצונית השתלטה על צה"ל גם במחיר של איבוד כח אדם, רומסים ודורסים אותנו, יורקים לנו בפרצוף. המקובל הרב יעקב עדס שליט"א אמר בראיון לקול חי טבת תשפ"ה מפקד החטיבה החרדית [חשמונאים] א. אמונה אמר לי שיש אנשים מעליו שכל הכונה שלהם לרמות את הרבנים!. ישנם חוברות נפלאות בשם: עד עלות השחר / כלבים צועקים / טמנו פח. שהאריכו להסביר להוכיח ולבאר את הנושא בצורה מחקרית ויסודית: ניתן לקבלם בטלפון: 3112-313-90 או במייל: h053310533105331@gmail.com

לסיכום:

- א. חוק הגיוס המוצע כעת אינו פתרון למאומה, מלבד פתרון לכמה חודשים ממש לתקציבי הישיבות. ומלבד ירידת ההרתעה מן המעצרים לאברכים ובחורים אשר לא עסקו במאומה בשנה וחצי האחרונות והם יושבים ולומדים בישיבה בפועל 9 שעות יומיות!
- ב. לעומת זאת הוא מוריד את המורל הציבורי של מאבק בגזירה לכלל השכבות החלשות ומכניסם לפינה נסתרת של מאבק אישי של כל יחיד ויחיד.
- ג. הוא מכניס באישור את כל בחורי הישיבות תחת סנקציות אכזריות.
- ד. הוא מעגן בחוק גיוס של כמות אסטרונומית של בחורים כל שנה בדירוג עולה עד ל-50% מעולם התורה תוך 5 שנים - דבר אשר לא יעמוד במבחן המציאות ויגרור אחריו נזק רב לציבור החרדי, כל זאת מלבד הנזק התמידי הן כלפי חוץ והן כלפי פנים!.
- ה. בעיית המעצרים היא בעיה פתירה באם יהיה גב ציבורי רחב לכל עצור, הן מבחינת המדינה שלא תראה תועלת במעצרים והן מבחינת הבחורים שירגישו תחושת שליחות וגאווה בכך.
- ו. הבעיה שיש לחילונים עם אי גיוס החרדים היא לא בעיה בטחונית אלא בעיה אידיאולוגית.
- ז. רשויות הבג"ץ שמים דגש גם על נקודה זו לשנות את אופי החברה החרדית באופן ישיר במסגרת חילונית או בעקיף במסגרת "חרדית".

כמו כן יש לשים לב לנקודה חשובה אשר מזהירים ממנה משפטנים בכירים:
יש סבירות גבוהה, שמייד עם חקיקת החוק כל הסנקציות יחולו באישור הכנסת, אבל בפועל לא יהיו שום דיחויים גם למי שלומד באמת!.

הכיצד? באותו סעיף (26ד) שמאפשר לשר הבטחון לתת דיחויים לבני ישיבות, כתוב שהשר צריך להתחשב במצב כוחות הצבא הסדירים, והרי המצב דורש במידי 12,000 חיילים, כפי שהוצהר בבג"ץ וכפי שנאמר לפני כמה ימים בוועדת חוץ ובטחון בכנסת, ואז התוצאה תהיה אפס דיחויים - אבל יש סנקציות לחרדים מלבד. כמו"כ ישנה היתכנות אשר בג"ץ יקפיא את החוק אבל הסנקציות יאושרו בחוק.

הפרגוד